Lausunto hyvinvointi-alueen taloudesta ja alijäämien kattamisesta

Valtiovarainvaliokunta 14.3.2025

Max Lönnqvist

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Hyvinvointialueen tuloslaskelma 2023 - 2028

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Östra Nylands välfärdsområde 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Taloussuunn. Bg-plan 2026	Taloussuunn. Bg-plan 2027	Taloussuunn. Bg-plan 2028
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	**49 339**	**53 667**	**49 738**	**44 531**	**45 390**	**46 266**
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	11 241	15 334	13 426	13 761	14 037	14 317
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	21 000	22 764	22 846	23 417	23 885	24 363
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	12 234	10 760	7 854	1 600	1 600	1 600
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 864	4 809	5 612	5 753	5 868	5 985
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	**-458 782**	**-490 500**	**-465 363**	**-473 310**	**-480 113**	**-487 064**
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-135 361	-143 627	-158 798	-162 358	-166 417	-170 577
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-277 337	-293 042	-254 536	-258 456	-260 308	-262 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-13 925	-14 876	-13 881	-14 117	-14 357	-14 601
Avustukset - Bidrag	-10 130	-14 084	-12 654	-12 869	-13 088	-13 311
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-22 029	-24 871	-25 493	-25 510	-25 943	-26 384
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	**-409 443**	**-436 833**	**-415 625**	**-428 779**	**-434 723**	**-440 798**
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	**375 324**	**389 349**	**425 090**	**450 428**	**457 624**	**466 745**
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -kostnader	568	-222	-366	-373	150	300
Rahoitustuotot - Finansieringsintäkter	600	391	450	459	400	400
Rahoituskulut - Finansieringskostnader	-32	-613	-816	-832	-250	-100
Vuosikate - Årsbidrag	**-33 552**	**-47 706**	**9 100**	**21 276**	**23 051**	**26 247**
Suunnitelman mukaiset poistot - Planenliga avskrivningar	-1 017	-785	-976	-1 500	-1 700	-1 700
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	**-34 569**	**-48 491**	**8 124**	**19 776**	**21 351**	**24 547**
Tilikauden yli-/ alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	**-34 569**	**-48 491**	**8 124**	**19 776**	**21 351**	**24 547**
Kumulatiivinen yli-/ alijäämä - det ackumulerade över-/ underskottet	**-34 569**	**-83 060**	**-74 935**	**-55 160**	**-33 809**	**-9 262**

- Tilikauden 2023 alijäämä oli 34,6 milj. euroa ja 48,5 milj. euroa vuonna 2024 → **kumulatiivinen alijäämä 83,1 milj. euroa**
- Vaikka vuodesta 2025 aletaan kerryttää ylijäämää, **kumulatiivinen alijäämä vuoden 2026 lopussa on 55,2 milj. euroa** ja 2028 lopussa on edelleen 9,3 milj. euroa
- Aluevaltuusto hyväksyi tehostamistoimenpiteitä 10.12.2024 kokouksessaan vv. 2025 – 2026 yhteensä 5,6 milj. eurolla (aluehallituksen esitys 7,5 milj. euroa)
- Vv. 2027 – 2028 tehostamistoimenpiteillä ennakoidaan kerrytettävän 5 milj. euron kulusäästöt

Itä UUSIMAA Östra NYLAND | Hyvinvointialue Välfärdsområde

Alijäämäkehitys 2023 - 2028

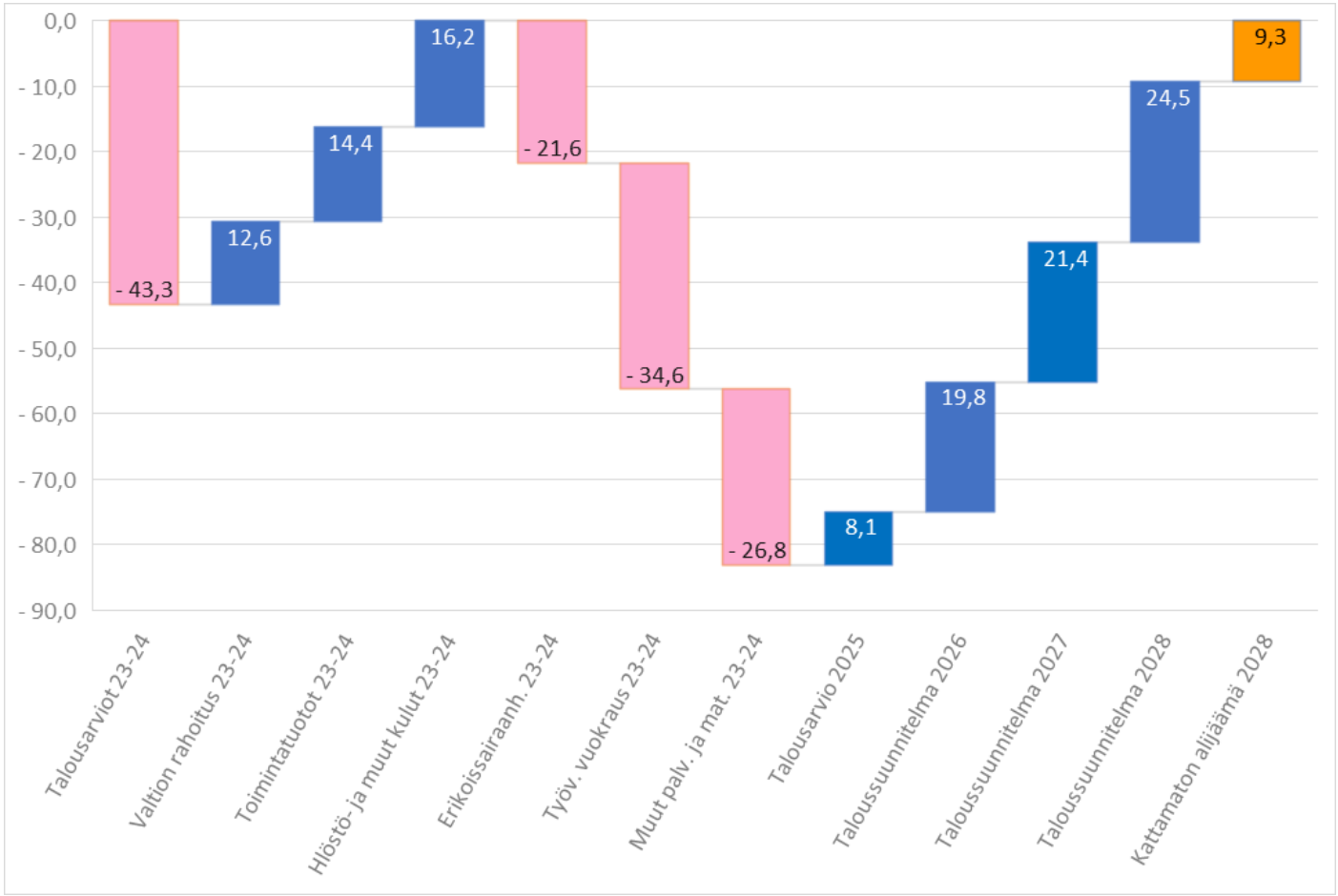

- Vuosien 2023 – 2024 talousarvioiden yhteenlaskettu alijäämä on 43,3 milj. euroa
- Vuonna 2023 saatiin valtion rahoitusta 12,6 milj. euroa budjetoitua enemmän
- Toimintatuottojen ylitys budjetoituun on n. 14,4 sekä henkilöstö- ja muiden kulujen alitus 16,2 milj. euroa budjetoituun verrattuna
- Erikoissairaanhoidosta on kirjattu HUS-yhtymän alijäämiä 9,1 ja kehyslaskutuksen ylitystä 12,5 milj. euroa 2023 – 2024
- Työvoiman vuokraus toteutunut 34,6 milj. euroa sekä muut palvelu- sekä materiaaliostot 26,8 milj. euroa budjetoitua suurempana
- Vuodesta 2025 alkaen ylijäämäiset tulokset ovat mahdollisia, mutta kumulatiivista alijäämää on kattamatta vuoden 2028 lopussa 9,3 milj. euroa

Valtion rahoitus 2023 - 2028

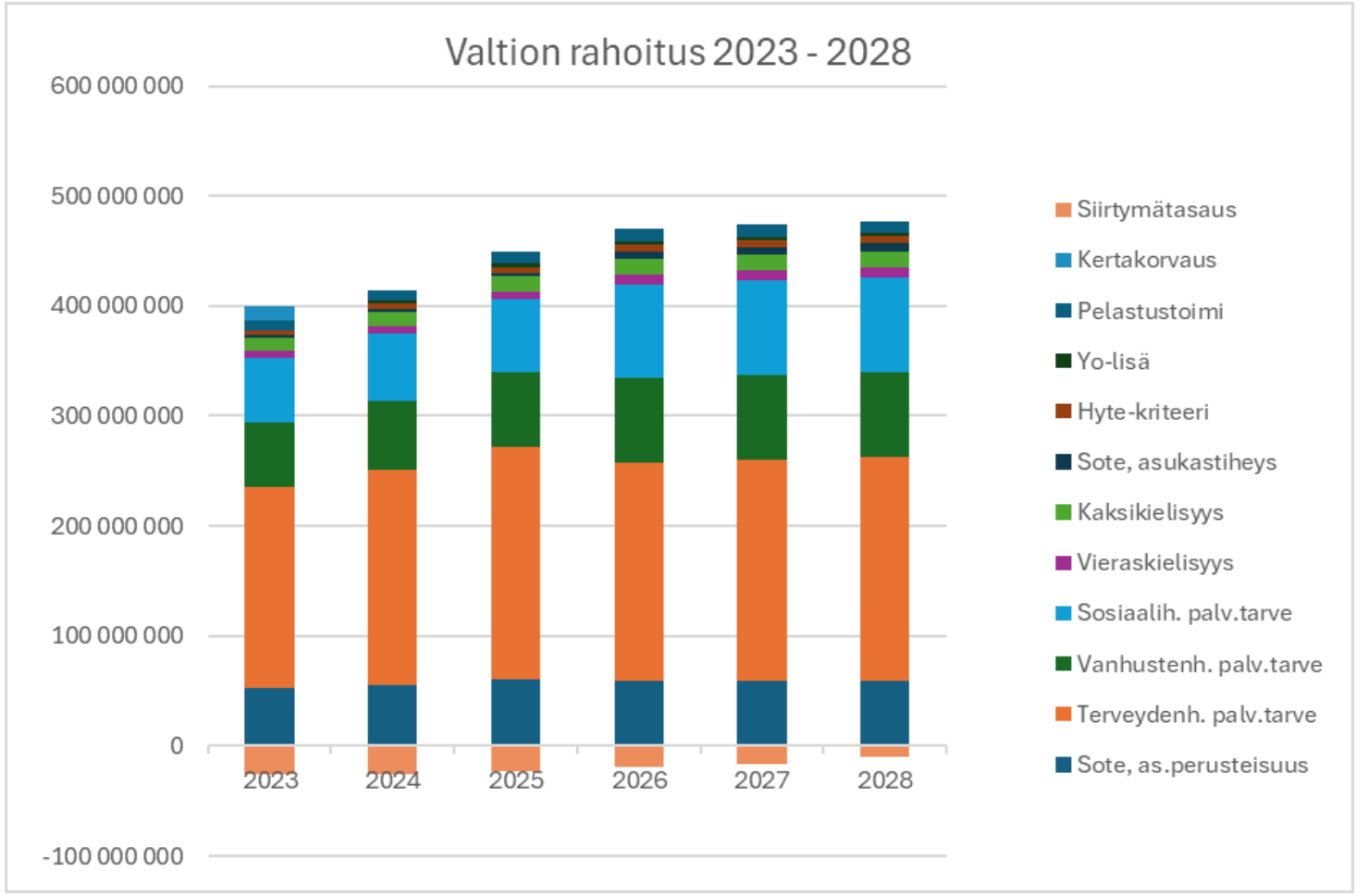

- Valtion rahoitus muodostaa noin **90 %** hyvinvointialueen **tuloista**
- Rahoituksen kasvu 1,6 – 9,3 % edellisvuodesta (alin vv. 2026-2027 ja korkein 2024-2025)
- Sote:n palvelutarve muodostaa n. 80 % rahoituksesta, sote yhteensä reilut 97,5 %
- Pela:n osuus rahoituksesta on vajaat 2,5 %
- **Kumulatiivinen siirtymätasaus** on **2026** lopussa **-93,1 milj. euroa**

Itä UUSIMAA Östra NYLAND | Hyvinvointialue Välfärdsområde

Siirtymätasauslaskennasta

Siirtymätasaus tasaa vuoden 2022 kuntien kustannusten ja alueen laskennallisen rahoituksen erotusta.

- Suurin ongelma siirtymätauslaskennassa liittyy **oletukseen, että kunnat ovat raportoineet täysimääräisesti vuoden 2022** sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen **kustannukset**. Valtiokonttorille toimitettujen tietojen pohjalta voidaan todeta, että kaikkia kuntien sisäisiä kustannuksia ei ole kohdistettu täysimääräisesti, jolloin rahoituksen laskentapohja on ollut liian alhainen jo lähtötilanteessa.
- Erotus vuosien 2022 – 2023 välillä on sisäisien erien osalta **n. 20,8 milj. euroa hyvinvointialueen tappioksi**.
- **Rahoitusmallin korjaaminen** on mahdollista ja täysin välttämätöntä yhdenvertaisten ja laadukkaiden sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen turvaamiseksi kaikille kansalaisille.
- **Ilman siirtymätasausta** vuodesta 2023 alkaen olisi todennäköistä, että **alijäämät tulisivat katettua vuoden 2026 loppuun mennessä**.

Siirtymätasauslaskenta 1(2)

Pelastustoimi	2022			2023		
	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä
Toimintatuotot	66 260 €	6 458 175 €	**6 524 435 €**	9 000 €	127 451 €	**136 451 €**
Toimintakulut	868 066 €	15 155 014 €	**16 023 079 €**	1 718 089 €	9 728 415 €	**11 446 504 €**
Poistot ja arvonalentumiset	0 €	711 326 €	**711 326 €**	0 €	625 269 €	**625 269 €**
Vyörytystuotot	0 €	0 €	**0 €**	0 €	0 €	**0 €**
Vyörytyskulut	1 515 276 €	0 €	**1 515 276 €**	1 550 326 €	0 €	**1 550 326 €**
Nettokäyttökustannukset	**2 317 081 €**	**9 408 165 €**	**11 725 246 €**	**3 259 415 €**	**10 226 233 €**	**13 485 649 €**
Muutos 2022 vs. 2023, €				**942 334 €**	818 069 €	1 760 403 €
Muutos 2022 vs. 2023, %				**41 %**	9 %	15 %

Ikääntyneiden palvelut	2022			2023		
	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä
Toimintatuotot	262 657 €	16 739 763 €	**17 002 421 €**	592 236 €	17 211 940 €	**17 804 176 €**
Toimintakulut	10 035 640 €	66 532 580 €	**76 568 220 €**	13 068 156 €	79 707 332 €	**92 775 488 €**
Poistot ja arvonalentumiset	0 €	29 199 €	**29 199 €**	0 €	4 719 €	**4 719 €**
Vyörytystuotot	0 €	0 €	**0 €**	238 049 €	0 €	**238 049 €**
Vyörytyskulut	2 791 103 €	0 €	**2 791 103 €**	7 846 324 €	0 €	**7 846 324 €**
Nettokäyttökustannukset	**12 564 086 €**	**49 822 015 €**	**62 386 101 €**	**20 084 195 €**	**62 500 110 €**	**82 584 306 €**
Muutos 2022 vs. 2023, €				**7 520 110 €**	12 678 095 €	20 198 205 €
Muutos 2022 vs. 2023, %				**60 %**	25 %	32 %

- Hyvinvointialueen vuoden 2023 toteutuneet sisäiset kustannukset ovat **pelastustoimessa 0,9 milj. euroa** (41 %) korkeammat kuin kuntien vuonna 2022 raportoimat
- Hyvinvointialueen vuoden 2023 toteutuneet sisäiset kustannukset ovat **ikääntyneiden palveluissa 7,5 milj. euroa** (60 %) korkeammat kuin kuntien vuonna 2022 raportoimat

Siirtymätasauslaskenta 2(2)

Perhe- ja sosiaalipalvelut	2022			2023		
	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä
Toimintatuotot	82 164 €	5 527 985 €	**5 610 150 €**	41 779 €	10 327 833 €	**10 369 612 €**
Toimintakulut	2 786 925 €	88 279 806 €	**91 066 730 €**	4 484 711 €	98 269 355 €	**102 754 066 €**
Poistot ja arvonalentumiset	0 €	10 203 €	**10 203 €**	0 €	65 929 €	**65 929 €**
Vyörytystuotot	586 422 €	0 €	**586 422 €**	92 158 €	0 €	**92 158 €**
Vyörytyskulut	4 486 817 €	0 €	**4 486 817 €**	9 189 926 €	0 €	**9 189 926 €**
Nettokäyttökustannukset	**6 605 155 €**	**82 762 023 €**	**89 367 178 €**	**13 540 699 €**	**88 007 452 €**	**101 548 151 €**
Muutos 2022 vs. 2023, €				**6 935 544 €**	5 245 429 €	12 180 974 €
Muutos 2022 vs. 2023, %				**105 %**	6 %	14 %

Terveyspalvelut	2022			2023		
	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä
Toimintatuotot	26 554 €	13 597 359 €	**13 623 914 €**	0 €	9 177 218 €	**9 177 218 €**
Toimintakulut	5 797 806 €	61 506 413 €	**67 304 219 €**	7 105 693 €	69 328 568 €	**76 434 260 €**
Poistot ja arvonalentumiset	0 €	27 366 €	**27 366 €**	0 €	38 085 €	**38 085 €**
Vyörytystuotot	3 573 735 €	0 €	**3 573 735 €**	916 395 €	0 €	**916 395 €**
Vyörytyskulut	4 735 385 €	0 €	**4 735 385 €**	6 159 719 €	0 €	**6 159 719 €**
Nettokäyttökustannukset	**6 932 902 €**	**47 936 419 €**	**54 869 321 €**	**12 349 017 €**	**60 189 435 €**	**72 538 452 €**
Muutos 2022 vs. 2023, €				**5 416 115 €**	12 253 016 €	17 669 131 €
Muutos 2022 vs. 2023, %				**78 %**	26 %	32 %

Oma tuotanto yhteensä	2022			2023		
	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä	Sisäiset	Ulkoiset	Yhteensä
Nettokäyttökustannukset	**28 419 223 €**	**189 928 621 €**	**218 347 845 €**	**49 233 327 €**	**220 923 231 €**	**270 156 557 €**
Muutos 2022 vs. 2023, €				**20 814 103 €**	30 994 609 €	51 808 712 €
Muutos 2022 vs. 2023, %				**73 %**	16 %	24 %

- Hyvinvointialueen vuoden 2023 toteutuneet sisäiset kustannukset ovat **perhe- ja sosiaalipalveluissa 6,9 milj. euroa** (105 %) korkeammat kuin kuntien vuonna 2022 raportoimat
- Hyvinvointialueen vuoden 2023 toteutuneet sisäiset kustannukset ovat **terveyspalveluissa 5,4 milj. euroa** (78 %) korkeammat kuin kuntien vuonna 2022 raportoimat
- Yhteensä ero vuoden 2023 sisäisien kustannusten osalta on **20,8 milj. euroa** (73 %) vuoden 2022 toteutuneisiin kustannuksiin verrattuna

Itä-Uusimaa Östra Nyland | Hyvinvointialue Välfärdsområde

Valtion rahoituksen lakimuutosehdotus

- Hallituksen esityksessä laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on **menettämässä** vuoden 2026 rahoituksessa **4,5 milj. euroa** eli 45 euroa asukasta kohden, mikä on maan korkein asukaskohtainen muutos.

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde